

1

INTEGRĒTĀS TERITORIĀLĀS INVESTĪCIJAS ES FONDU FINANSĒJUMAM

2014 – 2020

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

100% no projekta finansē Eiropas Savienība ar Eiropas Sociālā fonda starpniecību

Apakšaktivitāti administrē Valsts kanceleja sadarbībā ar Sabiedrības integrācijas fondu

DACE GRŪBERTE,
VARAM VALSTS SEKRETĀRA VIETNIECE

20.03.2013.

Sasaiste ar stratēģijām un plānošanas dokumentiem (I)

2

- Atbilst „**Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei**” prioritātei „integrējoša izaugsme” – tādas ekonomikas veicināšana, kurā ir augsts nodarbinātības līmenis un kas nodrošina ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju.
- Atbilst **Nacionālās reformu programmas** galvenā reformu virziena „2.5. Uzņēmējdarbības vides uzlabošana, efektīva ES fondu izmantošana, uzņēmumu pieejas finansēm nodrošināšana ar mērķi atbalstīt produktīvās investīcijas” galvenajam politikas virzienam „*administratīvo šķēršļu mazināšana*” (programma nosaka, ka tas sasniedzams, piesaistot papildus finansējumu pašvaldībām uzņēmējdarbības infrastruktūras (t.sk. pievadu infrastruktūras izbūve/rekonstrukcijai) sakārtošanai, sabiedrisko pakalpojumu pieejamībai un sasniedzamībai) un galvenajam politikas virzienam „Pašvaldību kapacitātes stiprināšana uzņēmumu un investīciju piesaistē”.
- Atbilst **Latvijas Nacionālā reformu programmas** „ES 2020” stratēģijas īstenošanai virzienam 2.3 „Sabalansētas tautsaimniecības attīstības nodrošināšana, veicinot tirgojamo nozaru attīstību un ceļot produktivitāti”

Sasaiste ar stratēģijām un plānošanas dokumentiem (II)

3

- Atbilst **Eiropas Komisijas pozīcijas dokumentam** par Partnerības līguma un darbības programmu izstrādi 2014.–2020.gada plānošanas periodam punktam „Latvijā Kohēzijas politikas ietvaros galvenajam mērķim ir jābūt palielināt MVU konkurētspēju. Pasākumi būtu jāpielāgo, lai risinātu galvenās attīstības vajadzības: veicināt inovācijas, palielināt ražīgumu, uzlabot uzņēmējdarbības vidi, nodrošināt pietiekamu piekļuvi finansējumam un paplašināt eksporta iespējas.

Sasaiste ar stratēģijām un plānošanas dokumentiem (III)

4

- Atbilst **NAP** [372] paragrāfā noteiktajam Mērķim 1 „Nodrošināt priekšnoteikumus uzņēmējdarbības attīstībai un jaunu darba vietu radīšanai ražošanas un pakalpojumu sektorā reģionos”, kā arī uzdevumiem [127] „Valsts un pašvaldību infrastruktūras (industriālās infrastruktūras pieslēgumi) sakārtošanas programma privāto lielo investīciju piesaistei” un [388] „Piedāvājumu komplektēšana (paketēšana) un sagatavošana potenciālajiem investoriem (komplekss piedāvājums, t.sk. finanšu instrumenti, infrastruktūras un darbaspēka resursu risinājumi) investīciju projektu piesaistei industriālajās un kūrorta teritorijās”.
- Atbilst **NAP** [372] paragrāfā noteiktajam Mērķim 1 „Nodrošināt priekšnoteikumus uzņēmējdarbības attīstībai un jaunu darba vietu radīšanai ražošanas un pakalpojumu sektorā reģionos” un [376] paragrāfā noteiktajam Mērķim 2 „Radīt priekšnoteikumus ekonomiskās aktivitātes uzlabošanai Austrumu pierobežā”, kā arī uzdevumiem [393] „Mazo ostu un uzņēmējdarbību veicinošas infrastruktūras attīstība piekrastē” un [392] „Pārrobežu un pierobežas sadarbība ar mērķi paaugstināt ekonomisko aktivitāti”.

Sasaiste ar stratēģijām un plānošanas dokumentiem (IV)

5

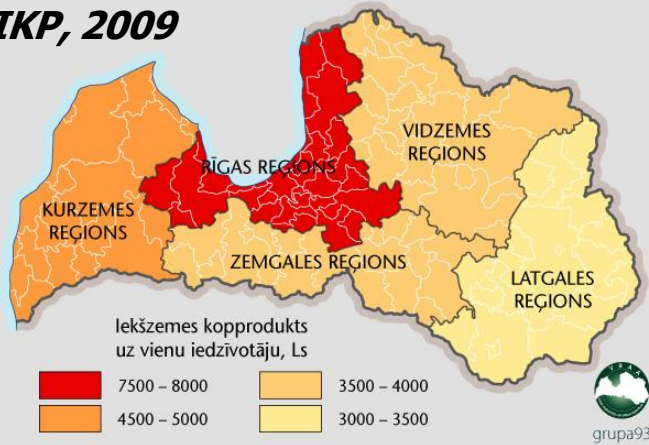
- Atbilst **Reģionālās politikas pamatnostādņu līdz 2020.gadam projektā** noteiktajiem mērķiem „sekmēt teritorijās uzņēmējdarbības attīstību un darbavietu radīšanu, kā arī uzlabot pakalpojumu kvalitāti un pieejamību” un „stiprināt reģionu un pašvaldību rīcībspēju un lomu savas teritorijas attīstības veicināšanā”, investīciju atbalsta virzienam „uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūras attīstība” nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros. Kā arī mērķim „Sekmēt teritorijās uzņēmējdarbības attīstību un darbavietu radīšanu, kā arī uzlabot pakalpojumu kvalitāti un pieejamību”, investīciju atbalsta virzieniem Baltijas jūras piekrastei un Austrumu pierobežai.

Esošā situācija

6

IKP, 2009

Iedzīvotāju izmaiņas pēdējos 5 gados

- Reģionālās atšķirības rada **nevienlīdzīgus dzīves apstākļus un attīstības iespējas dažādos reģionos un pašvaldībās.**
 - Pēc reģionālā IKP uz vienu iedzīvotāju dispersijas NUTS 3 statistisko reģionu grupā Latvija 2009.gadā uzrādīja ceturto sliktāko rezultātu starp ES dalībvalstīm (43,3%) un pirms tam vairākus gadus bija pirmajā vietā ar visizteiktāko nevienlīdzību reģionu attīstībā ES.
 - Iedzīvotāju skaits laikā no 200.-2011.gadam samazinājies, atsevišķās pašvaldībās pat 25-30%. Iedzīvotāju skaits laikā no 2007.-2012.gadam ir pieaudzis tikai teritorijās ap galvaspilsētu, pārējā valsts teritorijā tas ir samazinājies.
- Kopumā Latvijā pašlaik raksturīga **izteikti monocentriska uz galvaspilsētu un tās apkārtni orientēta apdzīvošana un ekonomiskās darbības struktūra.**
 - Rīgas plānošanas reģiona IKP 2009.gadā veidoja divas trešdaļas jeb 66,0% no valsts kopējā IKP, pārējo reģionu daļas iekšzemes kopproduktā bija robežās no 7%-11%. Rīgas plānošanas reģionā atrodas 67% no visām darba vietām.

Pamatelementi investīciju plānošanai

7

- **Teritoriāli balstīta pieeja** (investīciju koordinācija laikā un vietā)
- ***Bottom-up* pieeja**
- Aptver **funkcionālās teritorijas** (pašvaldību grupas ar līdzīgu problemātiku)
- **Multi-fondu pieeja – ERAF un ESF investīcijas** (papildinātība ar ELFLA)
- **Papildinātība ar LEADER** veida aktivitātēm

Stratēģija – *bottom up* pieeja (I)

8

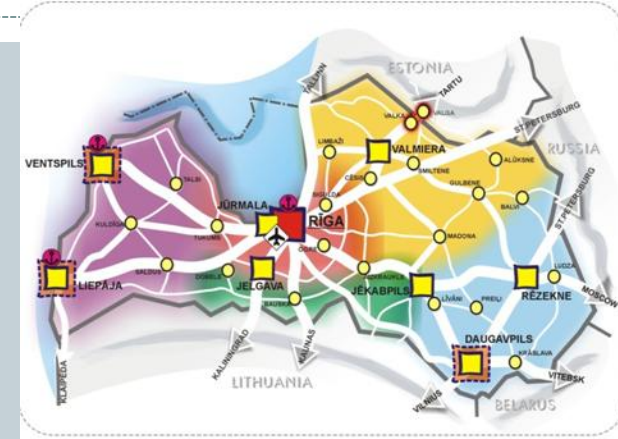
- **Teritoriālās investīcijas ir balstītas uz vietējā un reģionālā līmenī identificētām attīstības iespējām**, kuras ir pamatotas teritorijas plānošanas dokumentos (pašvaldību attīstības programmas), lai:
 - Atbalsts būtu vispiemērotākais attiecīgajai teritorijai un tās vajadzībām;
 - Nodrošinātu investīciju augstāku ietekmi teritorijas attīstībai;
 - Dotu pašvaldībām iespēju definēt un ieviest to vietējās attīstības programmas

Stratēģija – mērķa teritorijas (II)

9

- **Policentriskas attīstības veicināšana (9 + 21 modelis)**
 - Ilgtermiņa stratēģija “Latvia 2030” nosaka **nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centrus**
 - **Centri izvēlēti, balstoties uz:**
 - Iedzīvotāju koncentrāciju
 - Šo pilsētu kā rajonu centru vēsturisko nozīmi
 - Nosacījumiem uzņēmējdarbībai, industriālai attīstībai, pakalpojumu sniegšanai, kas ļaut šajās pašvaldībās radīt darba vietas un piedāvāt pakalpojumus plašākai teritorijai
 - Centru tīklu izvietojums – vidēji 50 km viens no otra
 - **Attīstīt specifisku funkcionālo teritoriju potenciālu** (atbilstoši “Latvia 2030”):
 - Austrumu pierobeža
 - Baltijas jūras piekraste

Stratēģija (III)

10

Pilsētvides attīstība (9+21)

Atbalsts specifiskām teritorijām

Uzņēmējdarbības
atbalsta
infrastruktūras
attīstība

Piekrastes attīstība
(uzņēmējdarbību veicinoša
infrastruktūra)

Reģionu un pašvaldību
kapacitātes
stiprināšana darbā ar
uzņēmējiem [?]

Austrumu pierobežas
attīstība
(infrastruktūra sasniedzamības
veicināšanai, ekonomiskās
aktivitātes veicināšana)

ITI

Pakalpojumu
grozs [?]

Atbalsts Rīgas
konkurētspējas veicināšanai
[?]
(nacionālas nozīmes objekti)

ITI – mehānisms vietējo attīstības stratēģiju īstenošanai atbilstoši pašvaldību attīstības programmām

Tematiskie mērķi

11

Tematiskie mērķi atbilstoši Regulas projekta priekšlikumam:

- (3) Uzlabot mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspēju:
 - (a) sekmējot uzņēmējdarbību, jo īpaši, veicinot jaunu ideju ekonomisku izmantošanu, kā arī jaunu uzņēmumu izveidi, t.sk., izmantojot biznesa inkubatorus;
 - (c) atbalstot papildu iespēju produktu un pakalpojumu attīstībai radīšanu un paplašināšanu.;
- (6) Aizsargāt vidi un veicināt resursu izmantošanas efektivitāti:
 - (c) aizsargājot, veicinot un attīstot kultūras un dabas mantojumu;
 - (e) izmantojot pasākumus, lai uzlabotu pilsētvidi, [...] atjaunotu rūpnieciskos rajonus un samazinātu gaisa piesārņojumu.
- (9) Veicināt sociālo iekļaušanu un apkarot nabadzību:
 - (b) atbalstot trūcīgo pilsētu un lauku kopienu un teritoriju fizisko [...] ekonomisko un sociālo atjaunošanu.
- (11) Uzlabot institucionālās spējas un efektīvu valsts pārvaldi.

Stratēģija un aktivitātes attiecībā uz teritoriālo attīstību (I)

Nr.	Aktivitātes	Problēmas	Mērķi
Pilsētvides attīstība			
1	Uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros	<p><u>Vispērējās:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Reģionālas attīstības atšķirības, t.sk. ekonomiskās aktivitātes līmeņi <p><u>Specifiskās:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepietiekams darba vietu skaits (bezdarba līmenis Rīgas reģionā – 6,7%, citos reģionos - 9,2-15,2%) • Nepietiekama ne-finanšu investīciju piesaiste reģionos (Rīgas plānošanas reģions saņēmis 56,4% no visām ne-finanšu investīcijām, citu reģionu daļas - 8,0 – 15,9%) • Kvalitatīvu piedāvājumu investoriem trūkums no pašvaldību puses (2011.gadā 348 ārvalstu investori izrādīja interesei par investīcijām Latvijā, bet tikai 17 (0,5%) pieņēma pozitīvu lēmumu • Industriālo teritoriju infrastruktūras nepilnības, t.sk. slikti pievedceļi, nav izveidoti pieslēgumi, uc. 	<ul style="list-style-type: none"> • Veikt investīcijas uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūras attīstībā, tādējādi sekmējot uzņēmējdarbības attīstību un darbavietu radīšanu pašvaldību teritorijās
2	Reģionu un pašvaldību kapacitātes attīstīšana darbā ar uzņēmējiem	<ul style="list-style-type: none"> • Nepietiekams piesaistīto investīciju līmenis reģionos • Nepietiekama pašvaldību kapacitāte darbā ar uzņēmējiem (speciālistu trūkums, zināšanu un prasmju trūkums) • Nepietiekama pašvaldību aktivitāte investoru piesaistei 	<ul style="list-style-type: none"> • Kapacitātes stiprināšana reģionos un pašvaldībās, lai uzlabotu spēju un prasmi piesaistīt investorus, tādējādi veicinot attīstību un sekmējot darba vietu veidošanos

Stratēģija un aktivitātes attiecībā uz teritoriālo attīstību (II)

Nr.	Aktivitātes	Problēmas	Mērķi
Atbalsts specifiskām teritorijām			
3	Atbalsts uzņēmējdarbību veicinošas publiskās infrastruktūras attīstībai piekrastē	<ul style="list-style-type: none"> Nepietiekami izmantots Baltijas jūras piekrastes teritorijas potenciāls (relatīvi maz uzņēmumu strādā piekrastei tipiskās nozarēs - tikai 5 no 13 piekrastes pašvaldībām starp 10 lielākajiem uzņēmumiem ir uzņēmumi, kuru darbība tiešā veidā saistīta ar piekrasti) Izaicinājumi, kas saistīti ar dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu 	<ul style="list-style-type: none"> Uzlabot piekrastes publisko infrastruktūru, lai sekmētu uzņēmējdarbības attīstību un darbavietu radīšanu piekrastes pašvaldībās (t.sk. sezonālās ietekmes mazināšanai), efektīvi izmantojot piekrastes resursus, vienlaikus nodrošinot dabas vērtību saglabāšanu
4	Atbalsts pašvaldību infrastruktūras izveidei un uzlabošanai Austrumu pierobežā ekonomiskās aktivitātes veicināšanai	<ul style="list-style-type: none"> Zems iedzīvotāju blīvums, ekonomiskā attīstība un migrācijas plūsma prom no pierobežas, augsts bezdarba līmenis (Austrumu pierobeža veido 20% Latvijas teritorijas, kur dzīvo tikai 7,4% iedzīvotāju) Teritorijas attālinātība, attālums līdz galvaspilsētai līdz par ~270 km Neizmantots potenciāls, lai attīstītu tranzīta un loģistikas pakalpojumus 	<ul style="list-style-type: none"> Uzlabot austrumu pierobežas publisko infrastruktūru, sekmējot uzņēmējdarbības attīstību austrumu pierobežas pašvaldībās (īpaši tranzīta un loģistikas pakalpojumu, ekonomisko sadarbību ar kaimiņvalstīm) un mazinot nomales efektu
5	Atbalsts Rīgas konkurētspējas veicināšanai	<ul style="list-style-type: none"> Neatbilstošs kultūras infrastruktūras tehniskais stāvoklis, lai uzņemtu nacionāla līmeņa kultūras pasākumus 	<ul style="list-style-type: none"> Uzlabot nacionālas nozīmes kultūras infrastruktūru Rīgā, veicinot nacionāla līmeņa kultūras pasākumu norisi un Rīgas kā metropoles starptautisko konkurētspēju

Indikatīvā aktivitāte: Uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros (I)

14

Mērķa grupa: Komersanti, pašvaldības, iedzīvotāji

Finansējuma saņēmējs: pašvaldība, kas ietilpst atbalstāmajā mērķteritorijā (9+21)

Atbalsta veids:

- Industriālo zonu izveide, atjaunošana, paplašināšana un publiskās infrastruktūras pielāgošana investīciju piesaistei, t.sk. publiskās satiksmes infrastruktūras attīstība un atbalsts nepieciešamo inženierkomunikāciju pieslēgumu izveidei.
- Pamats – pašvaldības attīstības programma

ERAF finansējums - 250.28 mEUR

Nacionālais līdzfinansējums – 44.18 mEUR

Indikatīvā aktivitāte: Uzņēmējdarbības atbalsta infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros (II)

15

Iznākuma rādītāji:

- Pilsētā vai novadā izbūvētās, paplašinātās, rekonstruētās vai renovētās publiski pieejamās vai komercdarbībai paredzētās telpas un labiekārtotā teritorija - 874 ha
- Industriālo zonu skaits (jaunas vai paplašinātas esošās) nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru pašvaldībās – 10

Rezultāta rādītāji:

- Saglabātas vai radītas darbavietas uzņēmumos, kuru ražošanas vai pakalpojuma sniegšanas vieta ir attīstības centrā atbalstītā industriālā teritorija vai lielais investīciju projekts - 9000

Indikatīvā aktivitāte: Reģionu un pašvaldību kapacitātes attīstīšana darbā ar uzņēmējiem (I)

16

Mērķa grupa: Komersanti, pašvaldības, iedzīvotāji (9+21)

Finansējuma saņēmēji: pašvaldības, reģioni

Atbalsta veids:

- Speciālistu kapacitātes stiprināšana, apmācības, dalība izstādēs ar teritoriju piedāvājumiem investoriem
- Pamats - pašvaldības attīstības programma

ESF finansējums - 1.92 mEUR

Nacionālais līdzfinansējums – 0.21 mEUR

Indikatīvā aktivitāte: Reģionu un pašvaldību kapacitātes attīstīšana darbā ar uzņēmējiem (II)

17

Iznākuma rādītāji:

- Īstenotie projekti, kas vērsti uz publisko administrāciju (t.sk. Apmācības, dalība izstādēs, uc) – 35
- Apmācītie darbinieki – 35

Rezultāta rādītāji:

- Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru pašvaldībās piesaistītie investori – 30

Indikatīvā aktivitāte: Atbalsts uzņēmējdarbību veicinošas publiskās infrastruktūras attīstībai piekrastē (I)

18

Mērķa grupa: iedzīvotāji, komersanti, piekrastes pašvaldības, tūristi

Finansējuma saņēmēji: pašvaldība, kas ietilpst atbalstāmajā mērķteritorijā

Atbalsta veids:

- uzņēmējdarbību veicinošas publiskās infrastruktūras izbūve un rekonstrukcija piekrastē, t.sk. ceļi, veloceļi, marķēti velomaršruti, jauni un paplašināmi autostāvlaukumi, piebraucamie ceļi pludmalei, nobrauktuves operatīvajam transportam, pieejas pludmalei personām ar funkcionāliem traucējumiem, gājēju ceļi uz pludmali, u.c.
- piekrastes identitātes stiprināšana – kultūras mantojuma saglabāšana un atjaunošana, informācijas, izglītības centru un objektu attīstība (mācību takas, skatu vietas, torņi, identitātes zīmes, norādes)
- glābšanas infrastruktūra
- Pamats – Baltijas jūras piekrastes plānojums un pašvaldības attīstības programma

ERAF finansējums - 37.28 mEUR

Nacionālais līdzfinansējums – 10.03 mEUR

Indikatīvā aktivitāte: Atbalsts uzņēmējdarbību veicinošas publiskās infrastruktūras attīstībai piekrastē (I)

19

Iznākuma rādītāji:

- Novadā vai pilsētā izbūvētās, paplašinātās, rekonstruētās vai renovētās publiski pieejamās vai komercdarbībai paredzētās telpas un labiekārtotā teritorija - 775 700 m²
- Indikatīvais dabas vai kultūras mantojuma apmeklētāju skaits - 351 000 apmeklētāji/gadā
- Jaunizveidoto vai rekonstruēto infrastruktūras objektu skaits – 130

Rezultāta rādītāji:

- Uzņēmumu skaita pieaugums (jaunie mīnus likvidētie) gadā piekrastes pašvaldībās – +10 %

Indikatīvā aktivitāte: Atbalsts pašvaldību infrastruktūras izveidei un uzlabošanai Austrumu pierobežā robežšķērsošanas vietu sasniedzamības un loģistikas un tranzīta pakalpojumu un objektu attīstības sekmēšanai (I)

20

Mērķa grupa: komersanti, pašvaldības, iedzīvotāji Austrumu pierobežā

Finansējuma saņēmēji: pašvaldība, kas ietilpst atbalstāmajā mērķteritorijā

Atbalsta veids:

- Pašvaldību infrastruktūra robežšķērsošanas vietu sasniedzamībai un loģistikas un tranzīta pakalpojumu un objektu attīstības sekmēšanai (ceļi, stāvlaukumi, teritoriju labiekārtošana u.c.).
- Pamats – Latgales attīstības programma un pašvaldības attīstības programma

ERAF finansējums - 58.05 mEUR

Nacionālais līdzfinansējums – 10.24 mEUR

Indikatīvā aktivitāte: Atbalsts pašvaldību infrastruktūras izveidei un uzlabošanai Austrumu pierobežā robežšķērsošanas vietu sasniedzamības un loģistikas un tranzīta pakalpojumu un objektu attīstības sekmēšanai (II)

21

Iznākuma rādītāji:

- Rekonstruēto vai uzlaboto ceļu kopgarums – ceļi, kas ir saistīti ar pārējo aktivitātes ietvaros plānoto infrastruktūru - 31,1 km
- Loģistikai un tranzītam izmantojamā izbūvētā vai rekonstruētā publiskā infrastruktūra (stāvlaukumi u.tml.) - 189 896 m²

Rezultāta rādītāji:

- Bezdarba līmenis austrumu pierobežas novadu pašvaldībās - 15,9 %
- Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi uz 1 iedzīvotāju austrumu pierobežas novadu pašvaldībās - 174,92 LVL

Indikatīvā aktivitāte: Atbalsts Rīgas konkurētspējas veicināšanai (I) [?]

22

Mērķa grupa: Rīgas pašvaldība, iedzīvotāji, uzņēmēji, kultūrtūristi

Atbalsta veids:

- Atbalsts kultūras un sporta infrastruktūras attīstībai Rīgā

Iznākuma rādītāji:

- Atbalstītie kultūras infrastruktūras objekti – 3

Rezultāta rādītāji:

- Vizīšu skaits atbalstītajos kultūras objektos - 200 vizītes gadā (uz 100 iedzīvotājiem)

ERAF finansējums - 85 mEUR

Nacionālais līdzfinansējums – 15 mEUR

Indikatīvā aktivitāte: Pakalpojumu pieejamības nodrošināšana atbilstoši noteiktajam pakalpojumu „grozam” (I) [?]

23

Mērķa grupa: iedzīvotāji, pašvaldības, valsts iestādes

Finansējuma saņēmēji: visas pašvaldības

Atbalsta veids:

- 1) Pakalpojumu infrastruktūras attīstība, pakalpojumu infrastruktūras kombinēšana (izglītība, kultūra, sociālie pakalpojumi) - pakalpojumu sniegšanai izmantoto ēku energoefektivitātes paaugstināšana, pieejamības nodrošināšana un teritorijas labiekārtošana; 2) pakalpojumu sasniedzamības uzlabošana - ieguldījumi pašvaldības ielu/ceļu attīstībā (ielu un ceļu infrastruktūra ne vairāk kā 50% no pakalpojumu projektiem novadā).
- Pakalpojumu „grozs” izglītībā, kultūrā un sociālajos pakalpojumos:
 - izglītības iestāžu infrastruktūra (pirmsskolas un vispārējās izglītības iestāžu, interešu izglītības, speciālās izglītības iestāžu un internātskolu, mākslas un mūzikas skolu, kā arī sporta infrastruktūras pie izglītības iestādēm un sporta skolām u.c. infrastruktūra);
 - sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas iestāžu infrastruktūra (ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju, dienas aprūpes centru, krīzes centru un grupu māju u.c. infrastruktūra);
 - kultūras iestāžu infrastruktūra (kultūras namu, tautas namu, bibliotēku, muzeju u.c. infrastruktūra).

ERAF finansējums - 376 mEUR

Nacionālais līdzfinansējums – 66 mEUR

Indikatīvā aktivitāte: Pakalpojumu pieejamības nodrošināšana atbilstoši noteiktajam pakalpojumu „grozam” (II) [?]

24

Iznākuma rādītāji:

- Pilsētā vai novadā izbūvētās, paplašinātās, rekonstruētās vai renovētās publiski pieejamās vai komercdarbībai paredzētās telpas un labiekārtotā teritorija 500 000 m²
- Sagaidāmais SEG emisiju gadā (CO₂ ekv.) samazinājums – 35 700 t CO₂ ekv

Rezultāta rādītāji:

- Siltumenerģijas patēriņa atbalstītajās publiskajās ēkās samazinājums procentuāli pret esošo siltumenerģijas patēriņu – 20%
- Attīstības centru iedzīvotāju apmierinātība ar pakalpojumu kvalitāti un pieejamību

25

INVESTĪCIJAS VIDES JOMĀ ES FONDU FINANSĒJUMAM 2014 – 2020

Sasaiste ar stratēģijām un plānošanas dokumentiem

26

- Atbilst dokumentā ***Eiropa 2020: stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei*** noteiktajai pamatiniciatīvai „Resursu ziņā efektīva Eiropa”
- Atbilst ***ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam*** stratēģiskajam apakšmērķim „Pielāgošanās klimata pārmaiņām, riska novēršana un pārvaldība”
- Atbilst **ES vides acquis** prasībām ūdenssaimniecībai, atkritumu apsaimniekošanai, modes monitoringam
- Atbilst ***Eiropas Komisijas pozīcijas dokumentam par Partnerības līguma un darbības programmu izstrādi***
- Atbilst **Nacionālajam attīstības plānam 2014.-2020.gadam**
- Atbilst **nacionālajiem politikas plānošanas dokumentiem**, t.sk:
 - ✦ *Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānam 2014.-2020.gadam*
 - ✦ *Atbilst Vides politikas pamatnostādņēs 2009.-2015.gadam*
 - ✦ *Atbilst Vides monitoringa programmai*

Stratēģija un aktivitātes attiecībā uz vides aktivitātēm (I)

Nr.	Aktivitāte	Problēma	Mērķi
<i>ES vides likumdošanas ieviešana</i>			
1	Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu attīstība pakalpojumu kvalitātei un pieejamībai	<ul style="list-style-type: none"> - Centralizētā ūdens un kanalizācijas pakalpojumu pieejamība zem 100% - Ūdens zudumi dēļ tīklu nepietiekamas kvalitātes 	<ul style="list-style-type: none"> - Centralizētā ūdens un kanalizācijas pakalpojumu pieejamības pieaugums - Ūdens piesārņojuma mazināšana - Notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas pakalpojuma kvalitātes pieaugums - Tīklu paplašināšana un uzlabošana
2	Atkritumu pārstrādes un reģenerācijas infrastruktūras attīstība	<ul style="list-style-type: none"> - Sadzīves atkritumi – zems pārstrādes un otrreizējās izmantošanas līmenis, - Bioloģiski noārdāmie atkritumi – joprojām liels atkritumu apjoms tiek apglabāts 	<ul style="list-style-type: none"> - Samazināt apglabājamo atkritumu plūsmu, palielinot atkritumu pārstrādi 50% līdz 80% apmērā atkarībā no atkritumu veida. - Dalītās atkritumu savākšanas sistēmas attīstība dažādiem atkritumu veidiem - Apglabāto bioloģiski noārdāmo atkritumu skaita samazinājums
<i>Pielāgošanās klimata pārmaiņām</i>			
3	Hidrotehnisko būvju izveide, paplašināšana un rekonstrukcija pilsētās un apdzīvotās vietās	<ul style="list-style-type: none"> - Pieaugošie plūdu riski klimata pārmaiņu rezultātā - Apdraudējums iedzīvotājiem un infrastruktūrai gan pilsētās, gan lauku teritorijās - Esošo hidrotehnisko būvju salīdzinoši sliktais stāvoklis 	<ul style="list-style-type: none"> - Mazināt plūdu risku un draudus iedzīvotājiem, kā arī saimnieciskās darbības infrastruktūrai - Novērst jūras krasta eroziju, sasargāt biotopus un sugas - Mazināt applūšanas riskus, novēršot saimnieciskās infrastruktūras bojājumus, zaudējumus uzņēmējdarbībai un īpašumiem un plūdu iespējamības riskus iedzīvotājiem
4	„Hidrotehnisko būvju rekonstrukcija/pretplūdu būves (lauki)”		

Stratēģija attiecībā uz vides aktivitātēm (II)

28

Bioloģiskā daudzveidība

5	Publiski pieejamu dabas objektu aizsardzības, apskates un atpūtas infrastruktūras attīstība	<ul style="list-style-type: none"> - Problemātiska infrastruktūras nodrošināšana sugu un biotopu saglabāšanai - Pastiprināts spiediens uz dabas teritorijām un infrastruktūru dēļ 	<ul style="list-style-type: none"> - Antropogēnās slodzes mazināšana īpaši aizsargājamās teritorijās - Apdraudēto sugu un biotopu saglabāšana - Eitrofikācijas un vides piesārņojuma mazināšana
6	Informācijas un izglītības infrastruktūras attīstība stratēģiski izvēlētās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un nacionālas nozīmes bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas <i>ex situ</i> centros	<ul style="list-style-type: none"> - Pastiprināts spiediens uz dabas teritorijām un infrastruktūru dēļ - Pieaugošas tūrisma plūsmas 	<ul style="list-style-type: none"> - Klimata izmaiņu nelabvēlīgo seku mazināšana attiecībā uz bioloģisko daudzveidību - Latvijas kā 'zaļas valsts' popularizēšana

Vides risku vadība

7	Sabiedrības zaļās apziņas veidošana ilgtspējīgai dzīves veida veicināšanai	<ul style="list-style-type: none"> - Vides monitorings netiek īstenots nepieciešamajā apjomā un kvalitātē dēļ novecojušas vai nepietiekamas tehniskās bāzes 	<ul style="list-style-type: none"> - Uzticamas un savlaicīgas informācijas par vides stāvokli pieejamība
8	Vides monitorings un kontrole	<ul style="list-style-type: none"> - Informācija par vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību ir nepietiekama un ne pilnībā uzticama 	<ul style="list-style-type: none"> - 'Zaļās apziņas' veidošana

Indikatīvā aktivitāte: Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu attīstība pakalpojumu kvalitātei un pieejamībai (I)

29

Mērķa grupa: Atbilstošo pašvaldību iedzīvotāji, komersanti.

Finansējuma saņēmējs: Ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniedzēji, [privātīpašnieki - ?].

Atbalsta veids:

- Atbalsts paredzēts dzeramā ūdens piegādes (pie nosacījuma, ka tiek uzlaboti arī kanalizācijas pakalpojumi) un kanalizācijas tīklu paplašināšanai, notekūdeņu savākšanai un novadīšanai līdz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kvalitātes prasībām neatbilstošu tīklu rekonstrukcijai un notekūdeņu intensīvākai attīrīšanai.
- [?] Pietiekama finansējuma apstākļos atbalstāma būtu reālu ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšana, izveidojot māju pievadus un iekšējos māju tīklus, kā arī rekonstruējot tos.

Mērķteritorija: Aglomerācijas ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000.

KF finansējums - 121 mEUR

Nacionālais līdzfinansējums – 21 mEUR

Indikatīvā aktivitāte: Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu attīstība pakalpojumu kvalitātei un pieejamībai (II)

30

Iznākuma rādītāji:

- Iedzīvotāju skaita pieaugums, kam pieejami centralizētie ūdensapgādes sistēmu pakalpojumi – 37 000
- Iedzīvotāju skaita pieaugums, kam pieejami centralizētie kanalizācijas pakalpojumi – 37 000

Rezultāta rādītāji:

- Iedzīvotāju īpatsvars aglomerācijas ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000, kam nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstošu centralizēto ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība – 93%
- Iedzīvotāju īpatsvars aglomerācijas ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000, kam nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstošu centralizēto notekūdeņu apsaimniekošanas pakalpojumu pieejamība – 95,3%

Indikatīvā aktivitāte: Publiski pieejamu dabas objektu aizsardzības, apskates un atpūtas infrastruktūras attīstība (I)

31

Mērķa grupa: Aizsargājamo dabas teritoriju un *ex situ* centru apmeklētāji, tūristi.

Finansējuma saņēmējs: Aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekotāji (esošās infrastruktūras rekonstrukcija, prioritāri dabas un kultūrvēsturisko objektu rekonstrukcija), pašvaldības (jaunas infrastruktūras veidošana).

Atbalsta veids:

- Atbalsts paredzēts dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai, izveidojot apmeklētāju centrus, nodrošinot šajos centros izglītošanas aktivitātes. Tāpat paredzēta īpaši aizsargājamo sugu populāciju un/vai īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošana (paredzēts uzsākt pēc 2017.gada, atbilstoši izstrādātajai Natura 2000 teritoriju aizsardzības un apsaimniekošanas programmai), atbalstot:
 - hidroloģiskā režīma atjaunošanu Natura 2000 teritorijās saldūdeņu, zālāju un mitrāju biotopu saglabāšanai;
 - kāpu biotopu atjaunošana.

Mērķteritorija: Natura 2000 teritorijās (ir dabas aizsardzības plāns)

ERAF finansējums - 28.5 mEUR

Nacionālais līdzfinansējums – 5 mEUR

REGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Indikatīvā aktivitāte: Publiski pieejamu dabas objektu aizsardzības, apskates un atpūtas infrastruktūras attīstība (II)

32

Iznākuma rādītāji:

- Natura 2000 teritoriju skaits, kurās izbūvēta / uzlabota dabas objektu aizsardzības, apskates un atpūtas infrastruktūras - 70

Rezultāta rādītāji:

- Natura 2000 teritorijas ar uzlabotu infrastruktūru, platība - 269 248 ha

Indikatīvā aktivitāte: Hidrotehnisko būvju un meliorācijas sistēmu rekonstrukcija un jauno pretplūdu aizsargbūvju būvniecība (lauki)

33

Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji plūdu apdraudētajās teritorijās.

Finansējuma saņēmējs: Pašvaldības un valsts iestādes, kas saskaņā ar LR normatīvajiem aktiem nodrošina pretplūdu pasākumus.

Atbalsta veids:

- Atbalsta esošo hidrotehnisko būvju rekonstrukciju un jaunu pretplūdu aizsargbūvju būvniecību plūdu apdraudēto teritoriju aizsardzībai, kā arī atbalsts paredzēts vienreizēju pasākumu īstenošanai eitrofikācijas un vides piesārņojuma samazināšanai Natura 2000 teritorijās.
- Netiks atbalstīta hidroelektrostaciju rekonstrukcijas pasākumi.

Mērķteritorija: Plūdu apdraudētās teritorijas atbilstoši plūdu risku novērtēšanas un pārvaldības nacionālajai programmai.

Indikatīvā aktivitāte: Hidrotehnisko būvju izveide, paplašināšana un rekonstrukcija pilsētās un apdzīvotās vietās (I)

34

Mērķa grupa: Latvijas iedzīvotāji plūdu apdraudētajās teritorijās.

Finansējuma saņēmējs: Pašvaldības.

Atbalsta veids:

- Atbalstīta virszemes noteces un lietus ūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju sakārtošanu pilsētās.

Mērķteritorija: Plūdu apdraudētās pilsētas atbilstoši plūdu risku novērtēšanas un pārvaldības nacionālajai programmai.

Indikatīvās aktivitātes: „Hidrotehnisko būvju izveide, paplašināšana un
rekonstrukcija pilsētās un apdzīvotās vietās” un
„Hidrotehnisko būvju izveide, paplašināšana un rekonstrukcija pilsētās un
apdzīvotās vietās”, (II)

ERAF finansējums – 66.3 mEUR

Nacionālais līdzfinansējums – 11.7 mEUR

Iznākuma rādītāji:

- Iedzīvotāji, kuri gūst labumu no pretplūdu pasākumiem – 200 000

Rezultāta rādītāji:

- Iedzīvotāju, kuri gūst labumu no pretplūdu pasākumiem, skaita pieaugums – 3 reizes

Indikatīvā aktivitāte: Atkritumu pārstrādes un reģenerācijas infrastruktūras attīstība (I)

36

Mērķa grupa: Komersanti visā Latvijas teritorijā

Finansējuma saņēmējs: Komersanti, kas darbojas atkritumu apsaimniekošanas, atkritumu reģenerācijas, atkritumu pārstrādes vai atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai jomā

Atbalsta veids: Ieguldījumi ir atbalstāmi:

- atkritumu sagatavošanā atkārtotai izmantošanai un atkritumu sagatavošanai pārstrādei vai reģenerācijai, tai skaitā depozīta sistēmas attīstībai dzērienu iepakojumam, atbalstot nacionāla mēroga depozīta sistēmas operatoru,
- esošo atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas uzņēmumu jaudu palielināšanā,
- atkritumu pārstrādi vai reģenerāciju atbalstošās infrastruktūras veidošanā (loģistika),
- jaunu atkritumu pārstrādes vai reģenerācijas uzņēmumu izveidē, ja tas ir tehniski un ekonomiski pamatoti.

KF finansējums - 32.5 mEUR

Nacionālais līdzfinansējums – 184 mEUR

Indikatīvā aktivitāte: Atkritumu pārstrādes un reģenerācijas infrastruktūras attīstība (II)

37

Iznākuma rādītāji:

- Pārstrādei un reģenerācijai nodoto atkritumu papilddaudzums salīdzinājumā ar 2011. gadu - 530 tūkst. t

Rezultāta rādītāji:

- Pārstrādei un reģenerācijai nodoto sadzīves atkritumu daudzums attiecībā pret 2011. gadā radīto sadzīves atkritumu daudzumu – 59%

38

Jautājumi?

VIDES AIZSARDZĪBAS UN REĢIONĀLĀS
ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA